

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI GIMNAZJUM W CZERWONAKU

Przystępując do budowania Szkolnego Programu Profilaktyki, odpowiadającego potrzebom szkolnej społeczności, uznaliśmy, że program ten powinien zminimalizować ryzykowne zachowania młodzieży, zakłócające proces wychowawczy, a wzmocnić i utrwalić zachowania chroniące ją, przed szeroko rozumianymi zagrożeniami. Jeśli więc działać będziemy zgodnie z celami wyznaczonymi w szkolnym programie wychowawczym, realizować będziemy jednocześnie cele profilaktyki uniwersalnej, skierowanej do wszystkich uczniów.

Szkolny Program Profilaktyki opisuje wszelkie działania szkoły o charakterze profilaktycznym, w celu przeciwdziałania szeroko rozumianym zagrożeniom.

Ocena zagrożeń oraz sytuacji ryzykownych, a także diagnoza problemów występujących w środowisku szkolnym została dokonana na podstawie:

- 1) Obserwacji zachowań uczniów.
- 2) Analiz frekwencji.
- 3) Analiz wyników nauczania.
- 4) Wywiadów i rozmów z rodzicami.
- 5) Wywiadów i rozmów z nauczycielami
- 6) Informacji uzyskiwanych ze współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, z innymi szkołami ..
- 7) Wniosków z DEBATY Z RODZICAMI z dnia 11.05.2011 r.
- 8) Mocnych i słabych stron szkoły określonych w procesie budowania profilu szkoły, jako jednego z zadań realizowanych w ramach programu „Szkoła Ucząca się” - rok szkolny 2010/2011.

Na podstawie uzyskanych z w/w działań i stosowanych narzędzi badawczych informacji i wniosków, postawiliśmy diagnozę zachowań ryzykownych, które w towarzyszą naszej młodzieży.

Są to :

- 1) Przemoc psychiczna - dokuczanie, przezywanie, wulgarne słowa, zastraszanie
- 2) Brak poszanowania dla własności prywatnej i publicznej – niszczenie mienia szkolnego i przedmiotów należących do koleżanek i kolegów
- 3) Niski poziom zaangażowania społecznego oraz motywacji do nauki i aktywnych działań na terenie szkoły
- 4) Niski poziom kultury osobistej

Sporadycznie:

- 1) Przemoc fizyczna - bójki

Profilaktyka rozumiana jako działania rozwijające i wspierające zdolności do wszechstronnego, konstruktywnego rozwoju we wszystkich sferach życia, zapobiegające niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi, dotyczy całej społeczności szkolnej , tj. uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły.

§ 1

CELEM OGÓLNYM SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI JEST:

Wyposażenie uczniów w umiejętności, radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami i problemami, mogącymi sprzyjać sięganiu po alkohol, narkotyki i inne substancje szkodliwe dla zdrowia

Cele szczegółowe to:

- 1) Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego klimatu w szkole
- 2) Rozwijanie umiejętności komunikowania się na terenie szkoły, w oparciu o pozytywne relacje interpersonalne
- 3) Dbanie o zdrowie – kształtowanie pożądanych nawyków zdrowotnych i higienicznych
- 4) Wzmacnianie poczucia własnej wartości

§2

SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU:

- Zajęcia wychowawczo – profilaktyczne autorstwa Andrzeja Kołodziejczyka, Ewy Czermierowskiej, Tomasza Kołodziejczyka „SPÓJRZ INACZEJ” , we wszystkich klasach
- Zajęcia pozalekcyjne
- Wyjazdy na „Zieloną Szkołę”
- Obchody świąt państwowych i szkolnych
- Wspólne wyjścia do opery, teatru, kina.....
- Akcje charytatywne
- Zawody sportowe
- Pielęgnowanie tradycji szkolnych

- Realizacja projektów edukacyjnych
- Angażowanie się młodzieży w życie szkoły (samorząd uczniowski, gazetka szkolna...)
- Budowanie pozytywnych relacji interpersonalnych na terenie szkoły (okazywanie sobie wzajemnie zainteresowania, poświęcanie uwagi, indywidualne traktowanie każdej osoby, szacunek wobec dorosłych i rówieśników)

Instytucje współdziałające w realizacji programu:

- Centrum Profilaktyki, Terapii i Rehabilitacji przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
- Trenerzy Stowarzyszenia Psychoprofilaktyki „Spójrz Inaczej”
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- Pedagodzy i psychologowie pracujący w innych szkołach naszej gminy
- Kuratorzy Sądu Rodzinnego i Nietletnich

REALIZACJA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH

cel	sposób realizacji celu	gdzie i kiedy realizowany	osoby odpowiedzialne
1. Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego klimatu w szkole	treści przekazywane w programie edukacyjno – terapeutycznym „Spójrz Inaczej”	na lekcjach wychowawczych, we wszystkich klasach na wszystkich poziomach, przez cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
	stosowanie systemu nagradzania i karania	w sytuacjach, gdy uczeń wykorzystuje swoje mocne strony w sytuacjach występowania zachowań ryzykownych	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, dyrektor szkoły, pracownicy szkoły
	stosowanie procedur zachowania się na terenie szkoły	na lekcjach, przerwach i zajęciach pozalekcyjnych, podczas uroczystości szkolnych, na wycieczkach szkolnych, na „Zielonej Szkole”	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, dyrektor szkoły, pracownicy szkoły
	treści przekazywane w ramach wychowania komunikacyjnego	na lekcjach techniki	nauczyciel
2. Rozwijanie umiejętności komunikowania się na terenie szkoły, w oparciu o pozytywne relacje	Treści przekazywane w programie edukacyjno – terapeutycznym „Spójrz Inaczej”	na lekcjach wychowawczych, we wszystkich klasach na wszystkich poziomach, przez cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny

interpersonalne			
	komunikacja oparta na teorii „porozumienia bez przemocy” – Marshalla B. Rosenberga	w każdej relacji interpersonalnej, zachodzącej na terenie szkoły: uczeń – uczeń uczeń – nauczyciel nauczyciel - uczeń nauczyciel - nauczyciel	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, dyrektor szkoły, pracownicy szkoły
3.Dbanie o zdrowie – kształtowanie pożądaných nawyków zdrowotnych i higienicznych	treści przekazywane w ramach edukacji prozdrowotnej	na lekcjach przedmiotowych: chemia, technika, biologia, geografia, wiedza o społeczeństwie, wychowanie fizyczne, technika	nauczyciele
	treści przekazywane w programie edukacyjno – terapeutycznym „Spójrz Inaczej” łącznie z profilaktyką uzależnień	na lekcjach wychowawczych, we wszystkich klasach, na wszystkich poziomach, przez cały rok szkolny na lekcjach wychowania fizycznego, biologii, chemii i geografii	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
4.Wzmacnianie poczucia własnej wartości	treści przekazywane w programie edukacyjno – terapeutycznym „Spójrz Inaczej”	na lekcjach wychowawczych, we wszystkich klasach, na wszystkich poziomach, przez cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
	wzmacnianie mocnych stron uczniów poprzez pochwały	w relacjach nauczyciel - uczeń	nauczyciele
	organizowanie warunków do rozwoju uczniowskich zainteresowań	a zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań, podczas uroczystości szkolnych, na wycieczkach i imprezach szkolnych i klasowych	wychowawcy, nauczyciele

§3

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu przeprowadzana jest poprzez:

1. Obserwację zachowań uczniów

2. Analizę dokumentacji:
  - pedagoga szkolnego
  - pielęgniarki szkolnej
  - nauczycieli odpowiedzialnych za poszczególne zadania
3. Analizę :
  - wyników klasyfikacji
  - ocen z zachowania
  - udziału uczniów w imprezach i uroczystościach szkolnych
  - udziału uczniów w wycieczkach szkolnych i „Zielonej Szkole”
4. Inne narzędzia badawcze

§4

MODYFIKACJA PROGRAMU

Szkolny Program Profilaktyki może ulec modyfikacji z uwagi na:

- wnioski wynikające z ewaluacji
- wystąpienie wśród uczniów nowych, niebezpiecznych zachowań lub nasilenie istniejących
- zdobywanie nowej wiedzy i umiejętności wśród nauczycieli

ROK SZKOLNY 2010/2011

MODYFIKACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI GIMNAZJUM im. JANA PAWŁA II W CZERWONAKU

Przeprowadzona w roku szkolnym 2009/2010 ewaluacja, polegająca na ocenie spełnienia przez szkołę wymagań określonych przez nadzór pedagogiczny, dotyczyła realizacji 2 celu szczegółowego szkolnego programu profilaktyki „rozwijanie umiejętności komunikowania się na terenie szkoły, w oparciu o pozytywne relacje interpersonalne” i badała funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym w obszarze:

1. Rodzice są partnerami szkoły

- w ogólnoszkolnej debacie, która miała miejsce 11 maja 2010r. brali udział przedstawiciele rodziców, uczniów i nauczycieli. Pracowaliśmy nad ośmioma obszarami pracy wychowawczej szkoły. Rodzice za słabą stronę partnerstwa ze szkołą uznali zbyt małą ilość organizowanych przez szkołę spotkań, w których uczestniczyliby oni, uczniowie i nauczyciele.
-
- postanowiliśmy odpowiedzieć na oczekiwania rodziców i zaplanowaliśmy w kalendarzu imprez szkolnych **Rajd Familijny** oraz nową formę konfrontowania się z opiniami rodziców jaką może być **coroczna debata ogólnoszkolna**.
Odpowiadając na wnioski uczniów z debaty zaplanowaliśmy **organizację szkoleń dla rodziców na temat doskonalenia umiejętności wychowawczych i poszerzenia wiedzy dotyczącej emocjonalnego i społecznego funkcjonowania młodzieży i dorosłych**.
Duże znaczenie dla szkolnych działań profilaktycznych ma organizacja zajęć pozalekcyjnych. **Szeroka i różnorodna oferta zajęć zaspokaja potrzeby uczniów; weryfikacji wymaga dostosowanie czasu trwania poszczególnych zajęć oraz sposób informowania uczniów i rodziców.**

ROK SZKOLNY 2011/2012

MODYFIKACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI GIMNAZJUM im. JANA PAWŁA II W CZERWONAKU

W roku szkolnym 2010/2011 przeprowadzono w naszym gimnazjum następujące działania ewaluacyjne:

1. Ewaluacja wewnętrzna polegająca na ocenie spełnienia przez szkołę wymagań określonych w pkt.2 PROCESY ZACHODZĄCE W SZKOLE – badania ankietowe
2. Budowanie „Mapy szkoły” potrzebnej do określenia profilu szkoły, w ramach trzyletniego programu „Szkoła Ucząca się”- grupy fokusowe i dyskusja panelowa – rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły, uczniowie.
3. Obserwacja zachowań uczniów na terenie szkoły, wywiady i rozmowy z rodzicami, nauczycielami i pracownikami szkoły.

Wnioski powstałe w wyniku w/w działań ewaluacyjnych są spójne z celami szczegółowymi „Szkolnego Programu Profilaktyki” –

- *Tworzenie bezpiecznego i przyjaznego klimatu w szkole*
- *Rozwijanie umiejętności komunikowania się na terenie szkoły, w oparciu o pozytywne relacje interpersonalne*

Ad.1

Dla działań profilaktycznych realizowanych w naszej szkole, szczególne znaczenie mają wnioski wypracowane w następujących obszarach obserwacji:

Indywidualizacja pracy z uczniem – działanie : kontynuować indywidualizację pracy dydaktycznej i wychowawczej zgodnie z potrzebami ucznia, w szczególności ucznia ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z Rozporządzeniem MEN z 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Zajęcia pozalekcyjne – działanie: obok dotychczas stosowanych technik motywacyjnych, zastosować w praktyce zaproponowaną przez uczniów, dodatkową punktację aktywnego udziału w zajęciach pozalekcyjnych. Zapewni to wyższą ocenę z przedmiotu będącego w korelacji z zajęciami.

Ad.2

W ramach tego badania społeczność szkolna określiła cele do realizacji w bieżącym roku szkolnym. Są to:

- 1) *Stosowanie elementów oceniania kształtującego motywuje uczniów do nauki*
- 2) *Aktywność uczniów*

Rodzaj działań badających realizację postawionych celów ustalimy po szkoleniu rady pedagogicznej, które odbędzie w dniu 06.09.2011r.

Ad.3

W wyniku zastosowanych narzędzi badawczych określono, zauważalny spadek kultury osobistej uczniów. Rada pedagogiczna proponuje wprowadzenie na stałe do życia szkolnego, wypadającego w pierwszym tygodniu każdego miesiąca dnia pod nazwą „Poniedziałek bardzo kulturalny”. W tym dniu będziemy okazywać sobie w szkole szczególny szacunek, zwracać uwagę na zwroty grzecznościowe, sprawiać sobie radość, uśmiechać się, okazywać wdzięczność. Działanie to realizować będzie cała społeczność szkolna a koordynować Samorząd Szkolny.